

10 jan 1900 Eerste uitvoering van de *Hymne voor viool en piano* in de Salle des Fêtes de la Société Militaire te Luik door Joseph Maris (viool) en Maurice Jaspar (piano). Voorts instrumentale en vocale werken van Mozart, Chabrier en Alexis de Castillon.

L'Express (J. De Geynst), 11 januari 1900:

Hymne sans bien grande envolée, d'un compositeur hollandais portant le nom particulièrement harmonieux de Diepenbrock, et que MM Maris et Jaspar ont exécuté consciencieusement.

La Meuse (X.X.), 12 januari 1900:

MM Maris et Jaspar, après avoir exécuté *l'Hymne* du compositeur hollandais Diepenbrock, oeuvre d'un caractère assez élevé, donnèrent l'importante sonate en ut de Castillon.

La Gazette de Liège (Jules Ghymers), 12 januari 1900;

C'est une page bien pâle qui manque essentiellement de personnalité. Nous ne dirons même pas que c'est une oeuvre de fort en thème, car la forme n'offre aucune qualité distinctive, quant au fond elle ne nous paraît pas beaucoup plus intéressante. Assez banale en elle même, manquant surtout de chaleur et d'inspiration, cette composition n'appelle pas les foudres de la critique et n'amènerait qu'une sorte d'indifférence. L'exécution confiée à MM Maris et Jaspar a pu, par instants et jusqu'à un certain point, faire prendre le change sur sa véritable valeur.

6 jan 1904 Uitvoering van de *Hymne voor viool en piano* in de Salle Renson te Luik door Albert Zimmer (viool) en Maurice Jaspar (piano). De *Hymne* wordt voorafgegaan door de Sonate in e van Busoni en gevolgd door de Sonate in d van Brahms.

Gazette de Liège (J.G.), 7 januari 1904:

M. Maurice Jaspar, pianiste, et M. Albert Zimmer, violoniste, ont repris mercredi dernier à la salle Renson leurs séances de musique de chambre, histoire de la sonate et du concerto, fondées il y a quatre ans. — A l'attrait d'une excellente exécution toujours bien assise, s'ajoutait celui de la quasi-nouveauté. — La sonate en *mi* mineur pour piano et violon (en une partie), du célèbre pianiste Florentin Busoni, qui ouvrait le programme, a été écoutée avec une juste indifférence. Il y a dans cette sonate une médiocrité si désespérante, une nullité si parfaitement claire, un entassement si ennuyeux et si plat de phrases pillées à droite et à gauche, un si pompeux étalage de lieux communs, que c'est, à proprement parler, l'oeuvre de tout le monde. Nous ne devinons pas ce qui a pu déterminer MM. Jaspar et Zimmer à exécuter cette oeuvre. — On a accueilli moins froidement *l'Hymne* en *mi* bémol pour piano et violon, d'Alphonse Diepenbrock, compositeur "né à Amsterdam, le 2 septembre 1862". Cet hymne est écrit avec une grande pureté. Il y règne un grand

soufflé; l'inspiration est toujours élevée et les préoccupations instrumentales ne font pas négliger par l'auteur la pensée mélodique, l'essence même de la vie dans toute conception musicale.

Journal de Liège (niet gesigneerd), 7 januari 1904:

La sonate de Busoni n'a pas railié l'unanimité des auditeurs; elle a d'abord déconcerté tous ceux qui connaissant la prestigieuse technique du célèbre pianiste, s'attendaient à trouver dans une oeuvre sortie de sa plume un peu de l'élégance primesautière qu'on admire tant chez le virtuose. [...] *L'Hymne* de Diepenbrock a eu plus de succes; a défaut d'originalité bien certaine, cette page a du souffle; la phrase est chaleureuse, les accents véhéments. — MM. Jaspar et Zimmer ont exécuté ces deux oeuvres avec leur maîtrise coutumière. Le pianiste, vigilant et expressif, a donné à sa partie tout le relief qu'il fallait; le violoniste jouait un admirable Stradivarius acquis depuis peu au collectionneur réputé M. Soil, de Tournai, pour la bagatelle de 35.000 fr. C'était plaisir d'entendre un instrument si parfait, manié par un virtuose de la valeur de M. Zimmer.

La Meuse (niet gesigneerd), 7 januari 1904:

Trés applaudis dans l'oeuvre complexe de Busoni, les habiles professeurs interprètent ensuite, avec élan et solide continuité, *l'Hymne* de A. Diepenbrock, un musicien hollandais dont la réputation commence à s'étendre. — C'est une inspiration de franche mélodie, relevée par des harmonies pures et tonales, et qui a été très goûtée par l'auditoire.

L'Express (Adalbert Courvencelles), 7 januari 1904:

L'Hymne en mi bémol, de Diepenbrock, le réputé compositeur hollandais, dont les oeuvres nous sont encore fort étrangères, cet hymne, disons-nous, a, sur l'oeuvre précédente, l'avantage de l'enthousiasme sur la froideur. Ses harmonies sont souvent savoureuses, c'est un chant convaincu, écrit par un vrai musicien de race. Si parfois, on remarque quelques lacunes dans la forme, ce défaut est de ceux qui se corrigent, surtout chez un jeune compositeur.

6 okt 1905 De uitgever A.A. Noske te Middelburg laat de volgende werken van Diepenbrock in druk verschijnen: de *Hymne voor viool en piano* (RC 44) en de liederen *De klare dag* (RC 4), *Avondzang* (RC 13), *Ik ben in eenzaamheid niet meer alleen* (RC 41), *Zij sluimert* (RC 51), *Kann ich im Busen heisse Wünsche trage* (RC 55), *Die Liebende schreibt* (RC 20), *Hinüber wall' ich* (RC 37), *Lied der Spinnerin* (RC 42), *Es war ein alter König* (RC 25), *Clair de lune* (RC 43), *Écoutez la chanson bien douce* (RC 40).

De Amsterdammer (Ant. Averkamp), 7 oktober 1906:

Wanneer een man als Diepenbrock uit de volheid van zijn rijken geest ons begiftigt met zooveel heerlijke werken, dan moeten wij die gave dankbaar aanvaarden. Een groot genot wacht ons, wanneer wij trachten door te dringen in 's componisten gedachten, wanneer wij komen tot de erkentenis hoe voortreffelijk de componist er in geslaagd is zijn muzikale phantasie te doen opbloeien uit de scheppingen der dichters. Diepenbrock heeft zich niet er mede tevreden gesteld de verzen van v. Eeden, Perk, Van Deyssel enz. te verklanken, neen, hij heeft er toongedichten van gewrocht, die door hunne beteekenis en rijkdom van inhoud aan de litteraire werken een ongekend reliëf geven. [...] Thans nog een enkel woord over de *Hymne*, aan het hoofd

van deze aankondiging afgedrukt. Zij is door den componist gedacht voor viool-solo en orchest, echter gedrukt met piano-bewerking. — Twee hoofdmotieven hebben den toondichter het materiaal verschaft voor zijn werk. Het eerste is echter met bijzondere voorliefde behandeld en verschijnt in een onuitputtelijken rijkdom van harmonie, in de begeleiding voortdurend gewijzigd en met al de geheimen der modulatiekunst, in verschillende toonaarden getransponeerd. — Grootsch vooral is de terugkeer van het hoofdthema in zijn oorspronkelijken toonaard. Daar komt het begrip “Hymne” tot zijn volle recht. — De groote belangrijkheid dezer compositiën dacht mij een afzonderlijke bespreking wel gerechtvaardigd. — De volijverige uitgever A. A. Noske te Middelburg, heeft ze in een koninklijk gewaad gestoken, volkomen der compositiën waardig

Het Jaarboekje van Jos. Alb. Alberdingk Thijm (Ant. Averkamp), jrg.55 (1906):

Aan den wakkeren Middelburgschen uitgever A. A. Noske hebben wij het te danken, dat er in het jaar 1905 een reeks werken verscheen van A. Diepenbrock, waarvan het een al belangrijker is dan het andere. — Er zijn er bij wier ontstaan reeds uit de jaren 1884 en '85 dagteekent; het jongste is uit het jaar 1902. Navolgenswaardig voorbeeld inderdaad voor enkele onzer componisten, die maar steeds dadelijk gereed staan om met hun werk, “die Tinte noch nass”, naar den uitgever te gaan. — Met uitzondering van *Hymne*, dat gecomponeerd is voor viool-solo en orchest, maar dat thans voor mij ligt in een bewerking voor viool en piano, zijn alle compositiën, voor één zangstem met klavierbegeleiding, zooals er bescheidenlijk op het titelblad staat, hoewel die begeleiding een zelfstandigheid en een symphonischen rijkdom eigen is, die haar verre verheft boven het begrip, dat men gewoonlijk aan het woord begeleiding toekent. — De *Hymne* is hoofdzakelijk gebouwd op twee motieven, waarvan echter het eerste een meer domineerende beteekenis heeft dan het tweede. Beide motieven bezitten die distinctie, die aan de muziek van Diepenbrock zulk een voornaam cachet verleent. — Wat nu de componist met de motieven verricht, getuigt al weder van de onuitputtelijkheid zijner phantasie. Voortdurend komt het hoofdthema lichtschijnend schitteren door al die polyphone nevenmelodieën, maar steeds anders geharmoniseerd, steeds van andere begeleidingsfiguren voorzien en steeds in een gewijzigde tonaliteit. — En toch is het niet alleen de beheersching van de stof en de rijkdom van harmonische bewerking, die de aandacht trekken, maar nog veel meer de immens krachtige opbouw, de conceptie, de aanleg van het geheele stuk. — Wanneer, na een uitgebreide bewerking, het hoofdthema in den oorspronkelijken toonaard wederom optreedt, dan wordt men meegesleept door het pathos van den componist; dan begrijpt men waarom hij zijn compositie “Hymne” genoemd heeft.

Die Musik (Wilhelm Altmann), december 1906:

Alphons Diepenbrock: *Hymne voor viool en piano*. — Für das Soloinstrument recht dankbar, wahrscheinlich mit Orchestbegleitung weit wirkungsvoller als mit Klavier; nach meinem Geschack etwas zu breit ausgesponnen; mitunter stört der gar zu häufige Wechsel der Tonarten.

Weekblad voor Muziek (H.N. [= Hugo Nолthenius]), 7 december 1907:

Al te lang liet ik mijn lezers wachten op een voortzetting der bespreking van Diepenbrock's bij A.A. Noske te Middelburg uitgegeven werken. Dat geheel naar mijn zin te doen, dat te doen, zooals het dit soort van werk toekomt, mijn indrukken ook in onderdeelen mee te deelen, is mij ook heden niet vergund; maar ik wil althans den schijn van mij afwerpen, alsof ik ze geen verdere belangstelling waardig acht. Het volkomen tegendeel is waar. Wat ge van dezen auteur onder de oogen of ooren krijgt, het brengt u plots in een andere sfeer, in minder dan tijd zijt ge aan alle banaliteit in uw omgeving

kortweg ontrukkt, naar de regionen waar zijn voorname geest huist wordt ge opgeheven, los zijt ge van aardchen druk of aantrekkingskracht, en dat stemt u gelukkig voor 't oogenblik en dankbaar in een herinnering, die niet gauw vervliegt; immers de indrukken zijn diep, de loutering die ge ondergaat is grondig. Eén nadeel is er: ge ontgroeit min of meer, ja, eigenlijk heel sterk aan de gewoone; ge wordt moeilijk tegenover het gewone; ge zoudt u er het liefst voor goed aan onttrekken. Wat nood echter? Uw hoogere aspiraties, de verruiming van uw blik, het nieuwe uitzicht naar een eindelooze heerlijkheid, ze zullen U over de “petites misères de la vie”, hoe onaangenaam ook, heen helpen. — Daar is de *Hymne voor viool en piano* (als vioolsolo en orkest bestaat het werk in manuscript). Slechts sporadisch hebben we van een uitvoering gehoord. Mej. Annie de Jong, de Haagsche violiste, heeft zich voor het werk geïnteresseerd, en gaf daarmee een beschamend maar helaas nog niet nagevolgd voorbeeld aan al haar vioolspelende kunstbroeders en zusters, die het werk om strijd hadden moeten spelen. Natuurlijk, het wijkt af van wat men van een gewone vioolsolo verwacht, maar, mits begrepen en met volle overtuiging, met machtigen toon gespeeld, zal het niet nalaten tot het gemoed van elk wezenlijk muzikaal mensch te spreken. Zoowel voor de piano-partij als voor die der viool heeft men artiesten van rijpe bekwaamheden noodig. — Het stuk heet *Hymne* en is in volle waarheid een Hymne, een lofzang; waarop? op wien? Gelukkig den of het ongenoemde, dien het betreffen mag, want schooner werd hij of het nooit bezongen. Een groot motief, nobel van vinding en grootsch van karakter, loopt door het geheel in allerlei verwisselingen en schakeeringen en vormt als het ware den band van alle onderdeelen; ongedwongen, want zeldzaam mooi en goed, is het toch bij Diepenbrock, den geboren polyphonist, zooals telkens het vervolg – ongemerkt doordat het zoo logisch is – ontstaat. Als der gedachten poort eenmaal ontsloten is, stroomden ze machtig voort, door niets tegengehouden en tegen te houden, tot ze aan het einde inderdaad hun bestemming bereikt hebben. Voor een polyphonen [sic.] stijl als die van Diepenbrock is de piano zeker niet het aangewezen instrument. Heeft men bijv. reeds een kranig pianist noodig om Bachs piano-werken duidelijk te exposeeren, met die van Diepenbrock – die in menig opzicht bij zijn grooten voorganger aansluit – is dit nog meer het geval. Nochtans dient gezegd dat die partij evenals die der viool met groote zaakkennis van het instrument geschreven is. Alles klinkt even heerlijk. — Mochten deze weinige woorden dan bijdragen om deze *Hymne* meer en meer bekend te maken! Niemand zal zich de moeite daaraan besteed beklagen. En is het waar dat men een groot artiest moet zijn om het werk volkomen recht te doen wedervaren, elk ernstig, redelijk ontwikkeld dilettant zal van de studie, van de kennismaking een wezenlijk genot kunnen hebben.

16 nov 1907   Uitvoering van de *Hymne voor viool en piano* in Diligentia te 's-Gravenhage door Jac. van den Burg (viool) en Marie Hoogenboom (piano).

Het Vaderland (W.), 18 november 1907:

Diepenbrock is mij niet sympathiek, te druk van allen kant.

29 sep 1909   Uitvoering van de *Hymne voor viool en piano* in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam door Lidus Klein (viool) en Willem Andriessen (piano). Het programma vermeldt verder werken van Mozart, J.S. Bach, Saint-Saëns en Wieniawsky.

Algemeen Handelsblad (S.Z. [= W.N.F. Sibmacher Zijnen]), 30 september 1909:

In Diepenbrock's *Hymne* waren viool en piano nu en dan niet homogeen; mij dunkt ook dat de viool den gevoelsinhoud van dezen zang met zijn mooie hoofdgedachte en hartstochtelijke opwellingen, niet geheel omvatte.

Het Nieuws van den Dag (Dan. de Lange), 30 september 1909:

De keuze van het programma bewees reeds, dat wij te doen hadden met een jonge kunstenaar, die het met de kunst ernstig meent. [...] Naast hoogst ernstige werken als die van Bach en Mozart geeft Diepenbrock's werk gelegenheid om het moderne voelen van den kunstenaar te leeren kennen, terwijl Saint-Saëns' en Wieniawsky's werken de ontwikkeling als virtuooos aan het licht brengen.

De Telegraaf (E.L.[iecken]), 30 september 1909:

Uitnemend echter was m.i. zijn spel in Diepenbrock's *Hymne voor viool en piano*. Daar kwam het bewust kiezen van toonkleur, het helder overzien van den gedachtengang, de zekere en gepassioneerde climax-vorming, schitterend uit.

De Tijd (v.d.M. [= Matthijs Vermeulen]), 30 september 1909:

Na de pauze werd uitgevoerd Diepenbrock's *Hymne*. Dit werk slaagde het best. Evenals bij Mozarts concert zorgde Willem Andriessen voor de pianobegeleiding. De solist scheen zich hier voor 't eerst geheel te kunnen geven. Het spel was spontaner, dus kleuriger. De zeer moeilijke piano[partij] was bij een kunstenaar als Andriessen in goede handen. Alles werd lichte klaarheid in deze stevig doordachte muziek.

De Kunst (J.P.), 2 oktober 1909:

De nog jeugdige concertgever, geboren te Wageningen, en woonachtig in Den Haag, is een leerling van Sevcik en van Carl Flesch; de verwachting die we mochten koesteren van een leerling van zulke meesters is gisteren niet beschaamd geworden. — Beginnende met het A-dur Concert van Mozart trof hij ons al dadelijk door zijn flinke streek en zijn zuiveren toon; de eenige bedenking die we hebben is: dat de voordracht, hoe muzikaal ook, wel een beetje zwaar was. [...] Bij een Concert behoort nu eenmaal orkest, en vooral bij een Concert van Mozart. Hetzelfde zouden we kunnen zeggen van de *Hymne voor viool en piano* van Diepenbrock. Het prachtige motief hiervan keert nogal dikwijls terug: bij het orkest komt de begeleiding beter uit, krijgt deze meer kleur en zal dit eerste daarom minder opvallen.

Weekblad voor Muziek (V[an] N.[ifterik]), 2 oktober 1909:

Als stellige verdienste valt den heer Klein aan te rekenen, dat hij als eerste hier in Amsterdam de *Hymne voor Viool* van Diepenbrock ten gehore bracht. Dit belangrijke werk, gebouwd op een diep gevoelden cantus, die zich in allerlei ontwikkelings-ervormingsfasen aan ons voordoet, om zich tenslotte in een majestueus largamente te bevestigen, is geschreven voor viool met orkestbegeleiding, verscheen tot dusverre echter nog eerst in een bewerking

voor klavier (Noske, Middelburg). Violisten, die zich inderdaad boven den sfeer van alledaagsheid bewegen, zij dit schoone oeuvre met warmte aanbevelen.

13 dec 1915   Uitvoering van *De klare dag* (RC 4) en het *Landstormlied* (RC 123) en van de *Hymne voor viool en piano* in het Concertgebouw te Amsterdam door Ph. Carstens resp. Sam Swaap met pianobegeleiding van Willem Doortmont. Voorts liederen van Rijken, Zweers, Mann en Loman, instrumentale werken van Kersbergen, Mann en Kes als onderdeel van een concert door de Kon. Liedertafel "Apollo" onder leiding van Fred. J. Roeske.

De Telegraaf (Matthijs Vermeulen), 14 december 1915:

Als Roeske's Apollo-koor niet geteisterd was door de mobilisatie, had hij waarschijnlijk minder plaats van zijn programma geofferd aan de solistische muziek, die in gewone tijden zijn concerten maar even eene nuance geeft. Ik ruil Roeske's koor niet graag voor een viool-sonate van Kersbergen, die geheel geschreven is in den Zondagsstijl van het "Nieuws van den Dag". Hoe is 't mogelijk, dat Roeske niet eerst vraagt, hoe lang zulke tamme muziek duurt en niet vraagt, of er wat af kan? En wie heeft dit gebed zonder eind, zonder woorden en zonder houvast in de violisten-handen gestopt van den uitstekenden Sam Swaap, die de "hymne" van Diepenbrock met zooveel vuur en techniek gespeeld heeft?

Algemeen Handelsblad (Ks [= Mr H.W.J.M. Keuls]), 14 december 1915:

Een geheel nationaal programma werd uitgevoerd. Diepenbrock kwam er op voor met zijn meeslepende *Hymne* voor viool, welke Swaap met iets meer enthousiasme speelde; met een lied *De klare dag*, [...] en met zijn *Landstormlied*.

Nieuwe Rotterdamsche Courant ([S.A.M. Bottenheim]), 14 december 1915:

Beteren indruk van Swaap's spel hebben wij verkregen in de bekende *Hymne* van Alphons Diepenbrock.

26 nov 1916   Uitvoering van *Hymne voor viool en piano* in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam door Sam Swaap met begeleiding van Henriette Roll. Verder worden ten gehore gebracht de Vioolsonate van Lekeu en werken van Sinding en Saint-Saëns voor twee piano's (met Anna Ris-Roll).

De Telegraaf (Matthijs Vermeulen), 27 november 1916:

Guillaume Lekeu leerde veel van César Franck, ook een Belg, en toen Debussy jong was, heeft hij Lekeu veel gespeeld en bestudeerd. Zonder deze twee groote Walen zou de moderne Fransche school geheel anders zijn. — Wellicht ook de moderne Nederlandsche school. Want wederom in de *Hymne* van

Alphons Diepenbrock ging het spel der piano en der viool samen met de herinnering aan vele smartelijke en mooie dingen. Wat Lekeu niet meer schrijven kon toen de goden der legende hem te veel liefhadden en tot zich riepen, werd hier geschreven door Diepenbrock. — In plaats van een paar stukken schiep hij een oeuvre; hij werkte met een andere techniek, waarin het melodische miniatuur meer aandeel had; er zijn nog verdere verschillen en nog nuances, maar men voelde hen nooit nooit duidelijker verwanten. Diepenbrock zong diezelfde ferveur en diezelfde donkere exaltatie, welke wisselt met zachte verrukkingen. Hij waagde meer in de rythmische mogelijkheden: zijn magnificentie is rijker en brandender, de hymne exuberanter, maar het geluk 't zelfde; verheven en goddelijk van hartstocht, met alle jeugd en alle passie van het leven. — Zoo liet het concert van Henriette Roll en Sam Swaab de kostbaarste indrukken achter. Dat hunne sympathieën gaan naar Lekeu en Diepenbrock moet men misschien nog meer waardeeren dan hun zeer voortreffelijk spel, dat met geestdrift en bloemen werd gehuldigd.

De Tijd (Theo v.d. B.[ijl]), 27 november 1916:

Buitengewoon heeft het me getroffen, hoe de onbekende Lekeu verwant is aan Diepenbrock; bij beiden dezelfde opstuwung der inventie alleen door de innerlijkheid van melodie, zelfs hun techniek, zelfs de *uiterlijkheid* hunner techniek vertoont verwantschap. — Dat Swaab beide werken koos, pleit evenveel voor hem als zijn mooie toon en bezielde voordracht.

De Amsterdammer ([Mr H.M.] van Leeuwen), 2 december 1916:

Waar zoo nauwkeurige zorgen aan passagespel worden besteed, begrijp ik niet, dat aan het pedaalgebruik eene zoo geringe aandacht wordt geschonken. — Ook in het slot van Diepenbrock's *Hymne*, door Swaab met sterk élan, naar onzen smaak wat wereldsch voorgedragen (of is deze *Hymne* soms niet religieus bedoeld?) hebben we in de begeleiding tertsverwante accoordverbindingen met open pedaal, althans met geenszins voldoende opheffing, hooren weerklinken.